

Titel: Københavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43

Citation: "Københavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K14*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-km-txr-root.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K14

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Tekstredegørelse

1. Bibliografisk beskrivelse 29
2. Manuskriptbeskrivelse 33
3. Tilblivelseshistorie 33
4. Udgivelsesmåde 34

1. Bibliografisk beskrivelse

»Kjøbenhavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43« blev trykt i *Kjøbenhavns flyvende Post. Interimsblad*, nr. 76, torsdag den 18. feb. 1836.* Artiklen er signeret »B«. Bladet blev redigeret af J.L. Heiberg, udgivet af Schubothes boghandel og trykt hos J.D. Qvist, bog- og nodetrykker i København. Prisen var 1 rigsdaler i abonnement for 12 numre, og bladet solgtes ikke i løssalg.*

Artiklen er blevet kollationeret i tre eksemplarer af *Kjøbenhavns flyvende Post. Interimsblad*, nr. 76, den 18. feb. 1836:

A SKs eget eksemplar, uindbundet og ubeskåret, KA, D pk. 11.

B Det Kgl. Biblioteks eksemplar, indbundet og beskåret.*

C Det Kgl. Biblioteks eksemplar, indbundet og beskåret.*

Ved den interne kollation af de tre eksemplarer blev der ikke konstateret afvigelser.* Eksemplar A danner grundlag for følgende beskrivelse.

Format og paginering

Formatet svarer til en stor kvart.* *Kjøbenhavns flyvende Post. Interimsblad* har et omfang på fire sider, svarende til to blade dannet af et enkelt foldet halvark. På hver side er der to spalter. Der er ingen paginering eller nummerering af spalterne. Det fremgår dog af jævnligt bragte rettelsesnotitser, at bladets redaktion selv refererer til spalte- og linjenumre, hvor spalterne betegnes 1-8 i hvert blad (se eksempel nedenfor).*

»Kjøbenhavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43« har et omfang på godt fem spalter. Artiklen begynder øverst i sp. [1] og afsluttes i sp. [6] lige over midten. Se illustration 3.

3. SKs eksemplar af *Kjøbenhavns flyvende Post. Interimsblad*, nr. 76, den 18. februar 1836
Bladet i øvrigt bringer tredje del af en novelle.

Beskrivelse af eksemplar A

Papir

Der er benyttet almindeligt trykpapir af en træholdig kvalitet.

Typografi

Bladets fremherskende skriftsnit er fraktur; til latinsk tekst er benyttet antikva, og fremhævet tekst er sat med fed eller spatieret skrift.

På forsiden er navnet »Kjöbenhavns | flyvende Post.« sat med kancelliskrift; bladnummeret »Interimsblad Nr. 76.« samt navnene »J. L. Heiberg« og »Schuboths« er sat med tekstur (gotisk); øvrige oplysninger er sat med fraktur. Bladhovedet er adskilt fra brødteksten af en tværgående, fed-fin dobbeltstreg og har følgende ordlyd:

*Kjöbenhavns | flyvende [Vignet] Post. | Interimsblad Nr. 76. | Torsdagen den 18de Februar 1836. | [Prydbjælke] | Redigeret af **J. L. Heiberg**. Forlagt af **Schuboths** Boghandling.*

I sidste linje er »Redigeret af J. L. Heiberg.« indrykket fra venstre, og »Forlagt af Schuboths Boghandling.« indrykket fra højre.*

Bladets øvrige sider har øverst en kolumnetitel med bladnummer og titel på den pågældende sides artikel.

Bagsidens fod er adskilt fra brødteksten af en tværgående dobbeltstreg og har følgende ordlyd:

*Forsendes, ifølge kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten overalt i Danmark og Hertugdømmerne. | [Prydbjælke] | Trykt hos **J. D. Qvist**, Bog- og Nodetrykker.*

Artiklens overskrift »Kjöbenhavnspostens Morgen-|betragtninger i Nr. 43.« er centreret i spalten og sat med fed tekstur ca. 2 grader større end brødteksten.* Uncialen, der indleder artiklen, er også med fed i en størrelse ca. 2 grader større end brødteksten. Motto og fodnoter er sat med en punktstørrelse ca. 1 grad mindre end brødteksten. Mottoet er med fast forkant indrykket så langt fra venstre, at det næsten er centreret; fodnoter er placeret nederst i de respektive spalter under en kort, venstrestillet streg. Signaturen »B.« er sat med antikva i en punktstørrelse svarende til brødtekstens og indrykket fra højre margin.

Mellem overskriften og det indledende motto er sat en kort skillestreg, og mellem motto og brødtekst en kort, simpel prydbjælke. Efter artiklen er ligeledes sat en simpel prydbjælke, dog lidt længere. Spalterne adskilles overalt af en enkelt, lodret skillestreg. Artiklens afsluttende del i sp. [6] er sat kompres, dvs. uden skydning. Denne opsætning bruges bladet ud og ses jævnligt i de sidste spalter af interimsbladene.

Spaltekolonnen måler ca. 78 mm i bredden, og en spalte har op til 49 linjer, når teksten er sat med normal skydning, eller op til 82 linjer, når teksten er sat kompres. Artiklens brødtekst er sat med en skriftstørrelse svarende til ca. 10 punkt (korpus). Der er dobbelt ordmellemlum efter punktum.

Enkelte sætter- og trykfejl har indsneget sig i »Kjöbenhavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43«. Fejlene har haft en så meningsforstyrrende karakter, at der i det efterfølgende nummer af *Kjöbenhavns flyvende Post. Interimsblad* bringes en rettelsesnotits i sidste spalte med følgende oplysninger: »Nr. 76, Spalte 5, Linie 7 f. o. Citationstegnet i Begyndelsen af | Linien tages bort.«. Og gældende samme spalte, linje 7-11, foroven: »Her ere Ordene: *Rigtig-|nok.... Afskaffelse* satte i | Parenthese, istedenfor de følgende | Ord: *der dog vel.... meget tilfreds*«. *

Yderligere deler et mellemlum ordet »falde«, der er sat »fal de« (SKS 14, 16,12). Brødtekstens afsluttende punktum er desuden sat med en større type end de øvrige (16,58).

2. Manuskriptbeskrivelse

Der findes ingen bevaret kladde eller renskrift til »Kjøbenhavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43«.

3. Tilblivelseshistorie

»Kjøbenhavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43« er det første af SKs trykte indlæg i den tiltagende debat om presse- og censurforhold under Frederik VI.* SK vedkender sig artiklen, der er trykt under signaturen »B«, i optegnelsen NB6:17 (SKS 21, 18,9-15); et uddrag af NB6:17 er citeret i tekstredogørelsen til »Ogsaa et Forsvar for Qvindens høie Anlæg«, s. 15.*

Som titlen viser, er SKs umiddelbare anledning til at fare i blækhuset en artikel i *Kjøbenhavnsposten*. Denne i øvrigt usignerede artikel blev bragt den 12. feb. 1836 i *Kjøbenhavnsposten*, nr. 43, og havde titlen »Trykkefrihedssagen. V«; forfatteren var Orla Lehmann. »Kjøbenhavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43« er m.a.o. skrevet mellem den 12. og den 18. feb. I nogen tid forinden havde SK imidlertid været beskæftiget med samme emne. Den 28. nov. 1835 holdt han således under overskriften »Vor Journal-Litteratur. Studium efter Naturen i Middagsbelysning« et foredrag i Studenterforeningen,* hvor han især leverede en kritisk analyse af artikler bragt i netop *Kjøbenhavnsposten*.

4. Udgivelsesmåde

»Kjøbenhavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43« blev som nævnt trykt i *Kjøbenhavns flyvende Post. Interimsblad*.* Det har ikke været muligt at efterspore, om SK modtog honorar for artiklen.

Af stor betydning for receptionen allerede i SKs umiddelbare eftertid var Rasmus Nielsens udgivelse af *S. Kierkegaard's Bladartikler i 1857 (Bl.art.)*. Heri indgår størstedelen af SKs artikler, også »Kjøbenhavnspostens Morgenbetragtninger i Nr. 43«.*